

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Tractatus Primi Pars I. de Servitutibus Prædialibus, Usufructu, & utroque Retractu, Pars II. de Emphyteusi, Pars III. de Locatione & Conductione

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1691

Disc. LXXIX. Romana retractus Domus. De retractu coactivo competente ad domum vicinam pro domus propriæ ampliatione ad Urbis ornatum ex Constitutione Gregorii XIII. An & quandò competat necnè, Et de ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74102](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74102)

tendente auctore illorum verificationem, e conversò autem reo convento id negante; Quare pro illis examinandis distinguendum esse dicebam retractum pralativum à coactivo. In primo etenim juxta declarationem contentam in decis. 437. Merlin. aliàs 339. par. 5. rec. quatuor requisita alteri etiam retractui communia copulativè desiderantur; Primò nempe vicinitas, Secundo oblatio de edificando infra terminum præscriptum cum oblatione seu deposito pretii forsàn ab emptore soluti, & susceptione onerum & conditionum in instrumento venditionis contentarum, Tertio publicus ornatus inde resultans sine quo sola vicinitas non est operativa; Et quartò demum, ut futurum edificium, ex quo publicus ornatus resultare debet, cadat partim in domo retrahente, & partim in retrahenda, quæ omnia requisita, vel in parte negabantur, præsertim quia actor nedum edificandi oblationem non fecerat, sed potius animum non edificandi habebat, cum domum retrahendam ad alterius favorem acquirere declarasset, sed etiam cessabat alterum requisitum ornatus ex utroque retrahente & retrahendo edificio sequendi, quoniam ejus vicinitas consistebat in quibusdam inferioribus mansionibus seu apothecis subtus eadem domum existentibus, ob quas non potest prætendi retractus, quia non consideratur distinctio edificiorum, quæ insimul uniri, & ad novam meliorem formam reduci debeant, ut firmatur in specie dicta decis. 339. num. 36. par. 5. recent. aliàs decis. 437. apud illas Merlini, undè propterea ad dictarum sententiarum injustitiam inferebatur.

In altero autem retractu coactivo, quoties domus retrahenda est conductitia, itaut per ipsum Dominum non inhabitetur, eadem quatuor requisita æqualiter concurrere debent spectata solum differentia inter bona libera privatorum & fideicommissaria vel piorum locorum, ut in prima specie sufficiat deponere pretium in pecunia investienda pro retrahentis cautela juxta formam à Constitutione præscriptam, in secunda verò specie debeat retrahens offerre aliam rem stabilem æquivalentem cum debitis cautelis evictionis.

Ubi verò agitur de domo non conductitia, sed per ipsummet Dominum habitata, tunc ultra dicta quatuor requisita, tria alia desiderantur; Primò nempe, quod edificium retrahens sit jam inceptum; Alterum quod cohereat à duobus lateribus; Et tertium quod edificium ex utraque construendum futurum sit insigne, ita & taliter, quod domus retrahendæ pretium in quadruplum excedat, ut constat ex contextu Bullæ & reassumit Rota decis. 378. par. 5. recent. repetita inter illas Merlini decis. 465. quorum requisitorum concursus pariter in facto negabatur. Quid verò in contrarium obstaret & cum quibus fundamentis dictæ sententiæ emanaverint, est incertum, quia disputatio ulteriorem persequutionem non habuit, dum concordia litem terminavit.

* *

ROMANA

RETRACTUS.

DOMUS

PRO

ARCHICONFRATERNITATE SANCTISS. CRUCIFIXI URBIS,

CUM

DUCE STROZZIO.

Discursus pro veritate.

De retractu coactivo competente ad domum vicinam, pro domus propriæ ampliatione ad Urbis ornatum, ex Constitutione Gregorij XIII. An & quando competat nec nò, Et de illius requisitis.

SUMMARIUM.

- 1 **C**ausa controversa.
- 2 **D**erequisitis ad retractum coactivum.
- 3 **Q**uando Dominus aedificii retrahendi volens aedificare ad ornatum excludat retractum.
- 4 **R**etractus coactivus pro ornamento Civitatis, an sit favorabilis, & competat etiam de jure communi.

DISC. LXXIX.

AD domum per Archiconfraternitatem Sanctissimi Crucifixi possessam ab uno latere confinantem cum Palatio Ducis Strozijè conspectu Ecclesiæ Stigmatum Sancti Francisci, ab aliis verò tribus lateribus ad formam peninsulæ à viis publicis circumdatam, intentavit Dux prædictus pro ejus palatii ampliatione sub prætextu ornatus Urbis ad formam Bullæ Gregoriæ retractum coactivum, dictaque Societate me consulente, Pro veritate pro retractus incompetencia respondi, atque actor viso responso acquievit, ac à præfensione destitit; Dicebam igitur, quod cum palatium prædictum in sui structura jam perfectum & absolutum esset, neque in eo aliquid remaneret ad ejus perfectionem edificandum, undè propterea ex hujusmodi domus adjunctione mutaturum non esset formam vel structuram; Hinc proinde resultabat dictam Bullam non intrare, cum ista ad effectum retractus coactivi (strictius practicandi quam sit pralativum) postulet, ut ex domo retrahente & retrahenda utpote singulariter imperfectis, vel ignobilibus aedificiis constituentibus, unum nobile & perfectum aedificium cum unione & super aedificatione construi valeat, itaut futurum aedificium æquè cadat in parte retrahente, ac retrahenda, secus si sit quædam sumptuosa & superflua dilatatio, quam Constitutio non respexit, nam aliàs habens quis palatium vel domum majorem, posset ita omnes vicinos expellere, omniumque domorum de contrata Dominus fieri, atque de una domo

facere

facere unam Civitatem, ut bene discurrendo fir-
mat Rota in Romana retractus coram Merlinis,
quæ in materia circumferri solet tanquam magi-
stralis inter suas dec. 437. & repetita p. 5. recen. dec.
339. n. 13. cum seqq. & n. 26. cum seqq.

Secundò ex eodem jam dicto principio, quia
domus retrahenda erat in sui genere perfecta, con-
gruam constituens structuram, & quod magis, non
apta recipere novum ædificium, eum esset undique
circumdatus à viis publicis, neque illud recipere poterat
in majori elevatione, cum esset æqualis alti-
tudinis, itaut aliud ad summum in ea fabricurarii
opera facere non posset, nisi quamdam dealbatio-
nem, seu extrinsecam incrostationem, dicto palatio
similem, undè omnino Bullæ requisita in utroque
extremo cessabant.

Tertiò demum, quia si quis defectus in dicta
domo dignosceretur publico ornatui præjudicialis,
Archiconfraternitas illius domina se promptam
exhibebat ad ædificandum vel ornandum; ideoque
cum dicta oblatio non esset post litem diu agi-
tatum, sed incontinenti, neque offerenti damnum
inferret, quia modica fuisset impensa utilitatem etiam
ob pensionis augmentum allatura, itaut cesset
motivum æmulationis, qua concurrente dicta ob-
latio rejici solet, ipsa potius veniebat præferenda,
ut distinguendo inter oblationem sinceram & alteram
ad æmulationem habetur apud Coccinum de-
cis. Gratian. discip. 745. num. 19. Rota decis. 378. par.
5. recen. num. 4. quæ pariter est inter illas Merlini
decis. 455. Atque ita in Curia practicatur, quia cum
agatur de lege municipali nimis exorbitanti, ut po-
tè cogente Dominum invitum ad rei suæ venditio-
nem, neque aliud habeat rationis motivum, nisi il-
lud publici ornatus, seu potius spectato tempore
quo emanavit, illud tollendæ deformitatis resultantis
ex adjacentium ædificiorum imperfectione, vel
nimia difformitate, ad eisdem intelligenda non est,
hinc ad hos limites, dictisque requisitis concurrer-
tibus.

Quo casu probabilius etiam dici posset eam à
jure non exorbitare, præsertim ubi ageretur de vo-
lente construere aliquod conspicuum palatium,
quia pro Reipublicæ beneficio ducto argumento
à dispositione textus cum ibi notatis in l. si quis se-
pulchrum ff. de Religiosis & sumptibus funerum, non
improbabiliter etiam ex sola dispositione, seu in-
tentione vel ratione juris communis dictus re-
tractus coactivus exerceri potest ex deductis per Tap-
pam decisione 7. Caren. var. resolut. 8. Thess. jun. lib. 1.
question. for. 64. Burg. de laudemio par. 2. inspect. 1.
num. 15. & 49. in addit.

Et ex præmissis post plures annos constructi E-
quiti Francisco de Aste conspicuum ædificium
construente in via Curtus, ut abstineret à jam de-
terminata intentione retractus adjacentis do-
mus illorum de Vitelleschis jam perfectæ, & in sua
nobili structura ornatum facientis, habentisque ad-
amuffim easdem circumstantias, quod scilicet ex
tribus lateribus ad peninsulæ formam esset à publi-
co circumdata, sed expectaret oportunitatem be-
nevolæ, & conventionalis acquisitionis, cum
sufficiat cessare dictam rationem defor-
mitatis, atque domum in sua stru-
ctura facere ornatum,

* *
* *

ROMANA TRANSACTIONIS

PRO

ARCHICONFRATERNITATE
SANCTISSIMÆ AN-
NUNCIATÆ

CUM

ANDREA ALBERTO.

Casus disputatus in Camera, & sopitus per
concordiam.

An retractui coactivo ad publicum orna-
tum competenti per Constitutionem Gre-
gorii XIII. possit per pactum renunciari,
vel potius ob favorem publicum renun-
ciatione non obstante intentari possit.

SVM MARIVM

- 1 Acti series.
- 2 Quod retractui competenti per Gregoria-
nam constitutionem tanquam inducto favore
publico non possit renunciari.
- 3 Juri publico pactis privatorum derogari non po-
test. & num. 8.
- 4 Quod retractui possit renunciari.
- 5 Declaratur decis. 63. Mantica.
- 6 Non dicuntur decisiones in is quæ dicuntur in-
ciderent.
- 7 Quod cavendum sit à digressionibus in decisio-
nibus.
- 8 Declaratur regula, de qua num. 13.
- 9 Quod retractus concernat favorem principaliter
privatum, accessorie vero publicum.
- 10 Retractus dicitur exorbitans & odiosus.
- 11 Datur in retractu penitentia remissivè.
- 12 Retractus non competit consueti à parte reor-
d. & ubi non adest ratio ornatus.

DISC. LXXX.

Intentato per Andream Albertum retractu co-
activo pro urbis ornatu juxta Constitutionem
22. Gregorij XIII. ad duas domos per quemdam
fideicommissio gravatum possessas, lite pendente ju-
re ejusdem fideicommissi in Societatem Annunti-
atæ obventas; Cum de aliis præfati retractus requi-
sitis non dubitaretur, orta est controversia super
modo, solvendi pretium, quoniam retrahens præ-
tendebat illud solvere in pecunia, Societas verò
prætendebat rem stabilem æquivalentem ad eju-
dem Constitutionis præscriptum; Quapropter de-
ventum est ad concordiam, per quam Albertus in
una domo contentus, renunciavit juri retrahendi
alteram; Et e converso Societas acceptavit domus
retractæ pretium in pecunia; Quibus sequitis cum
idem Albertus incorporata dicta domo cum pro-
pria, majorique ædificio cepto agnosceret alteram
esse vel necessariam vel satis commodam. Hinc di-
cta concordia non obstante denuò retractum ad di-
ctam